

Силабус курсу

Соціологія і психологія толерантності

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 061 «Журналістика»
Освітньо-професійна програма – «Правова журналістика»
Дисципліна вільного вибору

Рік навчання: 3, Семестр: 6
Кількість кредитів: 5
Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПП

канд. психол. наук, доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи **Шаюк Ольга Ярославівна**

Контактна інформація

o.shaiuk@wunu.edu.ua, +380985213985

Опис дисципліни

Дисципліна «Соціологія та психологія толерантності» спрямована на формування у студентів теоретико-концептуального розуміння толерантності (інтолерантності) як соціопсихологічного явища і закономірності її прояву в основних площинах соціально-психологічної проблематики: свідомості, особистості, групи, спілкування і соціальної взаємодії та на навчання студентів основам толерантного спілкування і повсякденної міжособистісної взаємодії, формування вмій і навичок, необхідних для ефективної професійної діяльності в соціально-економічному просторі.

Структура курсу

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Генеza толерантності у поглядах і вченнях епохи премодеpну	Розуміння феномена толерантності в руслі найрізноманітніших інтерпретацій, у філософсько- етичних вченнях, релігійних концепціях	Тести, питання
2	Становлення класичних концепцій толерантності як новоєвропейської універсалії	Знання історичних аспектів становлення ідеї толерантності: толерантність в епоху Античності; толерантність в епоху Середньовіччя; толерантність в епоху Відродження.	Тести
3	Особливості та напрямки сучасного дискурсу толерантності	Розуміння толерантності в контексті сучасних проблем наукового знання. Трактуювання толерантності в руслі ідеально-типологічного, епістемологічного, ксенологічного, конфліктологічного підходів. Екзистенційно- гуманістичне трактуювання толерантності.	Тести, питання
4	Філософські та соціальні засади толерантності	Розуміння соціального значення толерантності. Толерантність і онтологічна безпека, соціокультурна автентичність, духовна автономія. Знання типів	Тести, питання

		толерантності.	
5	Толерантність як риса світоглядної позиції	Розуміння толерантності як світоглядної позиції. Толерантність і рівні світоглядної позиції. Толерантність як відкритість до діалогу. Соціальна цінність толерантності як соціальної позиції	Тести, питання
6	Моральна цінність толерантності та проблема її меж	Розуміння морального виміру толерантності та моральних аспектів глобальних проблем сьогодення. Знання суб'єктів, об'єктів та предмету толерування. Усвідомлення меж толерантності	Тести, питання
7	Психологічні передумови та виклики толерантності	Знання методів і прийомів попередження конфліктів в мультикультурному середовищі, в середовищі великих і малих соціальних груп, на рівні міжособистісних стосунків окремих людей.	Тести, питання
8	Толерантність як інтегральна особистісна характеристика	Знання толерантності як індивідуальної характеристики індивіда її психологічної структури покомпонентної будови; показників толерантності, рівнів її прояву.	Тести, питання
9	Індивідуальна психологія толерантності: класичні та сучасні парадигми психології особистості	Знання основних парадигм психології: Психодинамічна парадигма: класичний психоаналіз;. ідентичність і теорія Еріксона; Карен Хорні і невротична особистість; інтерперсональна теорія Салівана; Поведінкова парадигма: теорія оперантного зумовлення Б. Скінера. Гуманістична парадигма. Екзистенціальні універсалиї як основа розвитку толерантності. Соціально- когнітивна парадигма. Особистісний конструкт і толерантна поведінка.	Тести, питання

Літературні джерела

1. Галицький І. Толерантність у правовому житті сучасної України: монографія. Feniks, 2018, 142 с.
2. Методологія і психологія гуманітарного пізнання. До 25-річчя наукової школи професора А.В. Фурмана : колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 998 с
3. Фурман А.А. Психологія смисложиттєвого розвитку особистості : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 508 с.
4. Shayuk O., Furman A. Vitacultural Horizons of Tolerance Conceptual Cognition. *Психологія і суспільство*. 2017. № 1. С. 73-78.
5. Шаюк О. Я. Особливості формування рефлексивного компонента толерантності у майбутніх економістів. *Societas Familia-Parantela // redakcja: ks.prof. dr. hab. Jan Zimny. Stalowa Wola, 2017. С. 186-202.*
6. Шаюк О. Я., Фурман А. В. Методологічні підходи до сутнісного пізнання толерантності у форматі гносеолого-ноуменологічного напрямку філософування. *Вітакультурний млин*. 2018. Модуль 20. С. 28-35.
7. Шаюк О. Основні методологічні підходи до наукового обґрунтування толерантності у соціокультурному аспекті / Вітакультурна методологія: антологія. До 25- річчя наукової школи професора А.В. Фурмана: колективна монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. С. 370-375.
8. Forst Rainer Toleranz im Konflikt: Geschichte, Gehalt und Gegenwart eines umstrittenen Begriffs. - Suhrkamp, 2018, 803 S.
9. Garnsey P. Religious toleration in classical antiquity. *Persecution and toleration*. Padstow :T. J. Press add., 2016. P. 1-12.
10. Guciykunst W. B., Ting-Toomey S. Chua E. Culture and interpersonal communication / Guciykunst.

W. B., Ting-Toomey S. Chua E. Nevrbury Park, 2018. 480 p.
 11. Milo D.S. Good enough: the tolerance for mediocrity in nature and society. Harward University Press, 2019. 320 p.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів і перескладання:** Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.
- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Оцінювання Модуль 1 40%	Модуль 2 40%	Модуль 3 15%
<i>Поточне оцінювання</i> Оцінка за поточне опитування визначається як середне арифметичне з оцінок, отриманих під час практичних занять	<i>Модульний контроль</i> Підсумкова письмова робота.	<i>Тренінг</i> Оцінка за тренінг визначається як середне арифметичне з оцінок, отриманих під час виконання завдань тренінгу
		<i>Самостійна робота</i> Оцінка за самостійну роботу визначається як середне арифметичне оцінок, отриманих за виконання завдань самостійної роботи блоку 1 і 2.

Шкала оцінювання студентів:

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою залік
90-100	зараховано
89-70	
60-69	
26-59	не зараховано
1-25	